

M E S T O   M A L A C K Y

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva mesta Malacky

Číslo materiálu: Z 116/2021

Názov materiálu:

Návrh na schválenie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta
Malacky na roky 2022-2030

Príloha: Zhrnutie a návrh uznesení

Spracoval: Ing. Milan Ondrovič, PhD., zástupca primátora mesta

Predkladá: Ing. Milan Ondrovič, PhD., zástupca primátora mesta

---

Malacky, dňa 09.12.2021

Zhrnutie a návrh uznesení

I. Zhrnutie

1.1. Východisko:

Strategický dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Malacky na roky 2022-2030 (ďalej aj ako „PHRSR mesta Malacky“) je vypracovaný v zmysle § 8 Zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Dokument je spracovaný aj v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválnej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017 a Metodikou tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.3, január 2020.

Jeho vypracovaniu predchádzal niekoľkomesačný proces počnúc tvorbou analytických podkladov, prácou v rámci pracovných skupín až po samotný návrh strategicko-programovej a realizačno-finančnej časti.

PHRSR mesta Malacky je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v regionálnej stratégii (Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030)). V súčasnosti problematika regionálneho rozvoja spadá pod gesciu Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, ktoré je zodpovedné za tvorbu a riadenie regionálneho rozvoja, ako aj prípravu národnej stratégie. Na úrovni kraja je to novovzniknutý Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja, ktorý je zodpovedný za implementáciu regionálnej stratégie. Hlavným dôvodom na obstarávanie nového PHRSR bolo končiac sa programové obdobie, na ktoré bol vypracovaný predchádzajúci rozvojový dokument (na roky 2014-2020). Ďalšími dôvodmi boli nové, zmenené spoločenské okolnosti (ako napr. nové programové obdobie regionálnej politiky EÚ (2021-2027) a kreovanie nových rozvojových priorít EÚ, schválenie kľúčového dokumentu pre územie Bratislavského kraja (PHRSR BSK), nové paradigmy ako klimatická zmena).

Spracovanie dokumentu rešpektovalo princíp partnerstva a bolo vykonané participatívnym spôsobom so zapojením mesta, rozpočtových a príspevkových organizácií mesta, občianskej spoločnosti a externých odborníkov. Proces tvorby dokumentu bol konzultovaný so zástupcami Bratislavského samosprávneho kraja. Pre tvorbu strategického dokumentu boli vytvorené tematické pracovné skupiny, pričom členovia pracovných skupín boli menovaní z pozície gestora tvorby dokumentu (primátor mesta Malacky).

Spolu bolo vytvorených 5 pracovných skupín, ktoré boli zložené z nasledovných zástupcov:

1. Školstvo a šport – zástupcovia základných a materských škôl; neziskového sektora; mesta; TJ Strojár Malacky.
2. Zdravotná a sociálna starostlivosť – zástupcovia mesta; lekárskej obce; poskytovateľov sociálnych služieb; neziskového sektora.
3. Cestovný ruch, kultúra a kreatívny priemysel – zástupcovia mesta; Mestského centra Malacky; TIK Malacky; organizátora festivalu Malarock.
4. Udržateľná mobilita a technická infraštruktúra a energetika – zástupcovia mesta; občianski aktivisti (iniciatíva Malacky na kolo, iniciatíva Klimatická skupina).
5. Životné prostredie – zástupcovia mesta; Vojenských lesov; CHKO Záhorie; mestskej spoločnosti TEKOS; občianski aktivisti (iniciatíva Klimatická skupina, iniciatíva Malackí zberači).

1.2. Stručný súhrn informácií:

Cieľom dokumentu je na základe komplexnej analýzy územia, jeho silných a slabých stránok, identifikovaných rozvojových potrieb stanoviť stratégiu jeho ďalšieho rozvoja v rôznych oblastiach, aby bol zabezpečený optimálny hospodársky a sociálny rozvoj územia s cieľom jeho vyváženého a udržateľného rozvoja. Na tieto účely je spracovaný PHRSR mesta Malacky rozdelený na tri hlavné časti:

1. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ
2. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA
3. REALIZAČNO-FINANČNÁ ČASŤ

ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ

Predmetom analytickej časti je popis identifikácie riešeného územia, charakteristika sociálno-ekonomickej, územno-technickej, prírodno-environmentálnej a inštitucionálno-organizačnej oblasti relevantnej k územiu mesta Malacky. V rámci predmetných oblastí boli zároveň identifikované trendy budúceho vývoja, kľúčové problémy a výzvy na riešenie. Špecializovanú časť tvorí analýza silných a slabých stránok a príležitostí a rizík v podobe SWOT analýzy.

Súčasťou analytických východísk je:

- Identifikácia územia,
- Sociálno-ekonomická analýza (Analýza ľudských zdrojov, Sociálna starostlivosť, Ekonomika a hospodárstvo, Cestovný ruch, Kultúra, Občianska vybavenosť, Analýza financovania),
- Územno-technická analýza (Dopravná infraštruktúra, Technická infraštruktúra a Bezpečnosť),
- Prírodno-environmentálna analýza (Odpadové hospodárstvo, Environmentálne limity, Environmentálne záťaž, Otvzdušie, voda a pôda, Klimatické podmienky a dopady zmeny klímy),
- Inštitucionálno-organizačná analýza,
- SWOT analýza.

ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

Súčasťou rozvojovej stratégie je vízia rozvoja a hierarchia cieľov (strategické a špecifické ciele, priority, strategické investičné a integrované projektové balíčky).

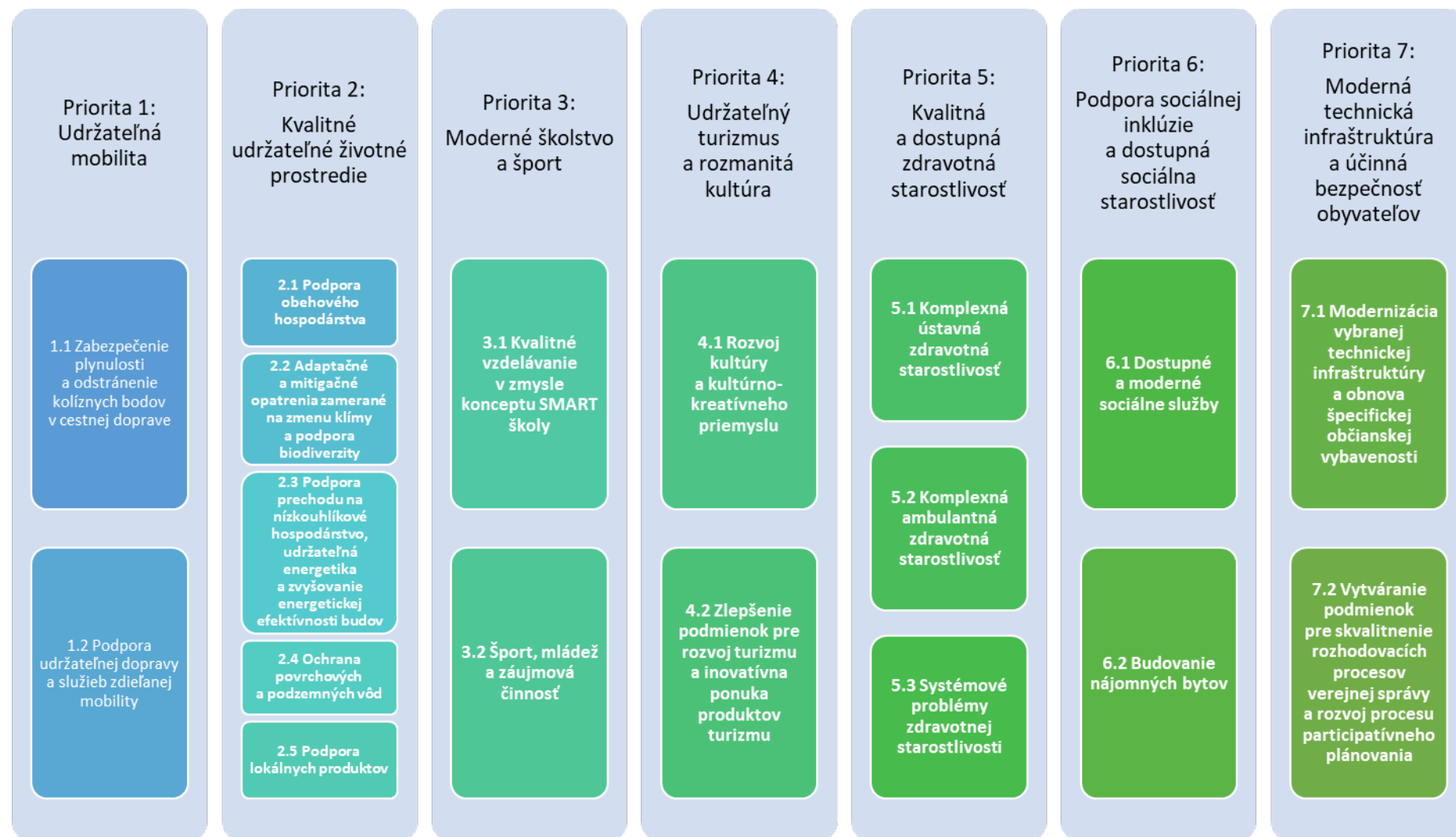
Vízia rozvoja mesta

„Mesto Malacky ako atraktívne a moderné centrum na území Bratislavského kraja s vysokou kvalitou života a životného prostredia, atraktívnou a ekologickou verejnou dopravou, kvalitnou zdravotnou starostlivosťou, dostupnými sociálnymi službami a moderným školstvom, ktoré pri rozvojových aktivitách využíva najmodernejšie technológie a riešenia šetrné voči životnému prostrediu“

Pre naplnenie dlhodobej vízie rozvoja kraja bola stanovená štruktúra cieľov zahŕňajúca hlavný (globálny) cieľ rozvoja a ďalšie strategické (na úrovni priorít) a špecifické ciele (na úrovni strategických investičných balíčkov).

Globálny cieľ: Posilniť udržateľnosť mobility, zvýšiť odolnosť územia voči klimatickej zmene, skvalitniť systém vzdelávania, zefektívniť podporu kultúry, umenia a športu, zatriaktívniť územie pre návštevníkov, podporiť kvalitnú vybavenosť územia a zlepšiť riadenie verejných služieb						
Cieľ 1: Znížiť znečistenie ovzdušia z dopravy najmä v centre mesta (vrátane zníženia emisií CO ₂) a zvýšiť odolnosť dopravného systému v centre mesta	Cieľ 2: Podporiť obehové hospodárstvo, zabezpečiť efektívnu ochranu prírodných zdrojov a zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy	Cieľ 3: Zmodernizovať a zvýšiť dostupnosť vzdelávacieho systému a zefektívniť podporu športových a voľnočasových aktivít a práce s mládežou	Cieľ 4: Zvýšiť rozmanitosť a kvalitu kultúry a podporiť rozvoj turizmu	Cieľ 5: Zvýšiť kvalitu zdravia obyvateľov mesta / Zabezpečiť dostupnosť adekvátnej zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov mesta	Cieľ 6: Vytvoriť kvalitnejšiu a dostupnejšiu sieť sociálnej starostlivosti a bývania	Cieľ 7: Zmodernizovať technickú vybavenosť na území mesta využívajúc SMART riešenia, zvýšiť bezpečnosť obyvateľov a zlepšiť efektívnosť rozhodovania
Priorita 1: Udržateľná mobilita	Priorita 2: Kvalitné a udržateľné životné prostredie	Priorita 3: Moderné školstvo a šport	Priorita 4: Rozmanitá kultúra a udržateľný turizmus	Priorita 5: Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť	Priorita 6: Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť	Priorita 7: Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov

Rozvojová stratégia mesta Malacky na nasledujúcu dekádu je teda reprezentovaná 7 prioritami, ktoré sú podrobnejšie rozpísané do podoby 18 strategických investičných balíčkov. **Schéma priorit a strategických investičných balíčkov**

REALIZAČNO-FINANČNÁ ČASŤ

Realizačno-finančná časť pozostáva z inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR mesta Malacky, systému monitorovania a hodnotenia a Akčného plánu.

Pre tvorbu návrhovej časti dokumentu a identifikáciu finančnej potreby jednotlivých intervencií (balíčkov investícií) boli využité informácie zaznamenané v rámci projektového zásobníka (Akčného plánu) ako aj počas zasadnutí pracovných skupín.

Zásobník projektov (Akčný plán) bol zostavený počas spracovania PHRSR mesta Malacky. Zásobník projektov umožnil jasne zadefinovať ciele, priority, investičné balíčky, kľúčové a komplementárne projekty, ktoré budú viesť k naplneniu stanoveného globálneho cieľa. Zároveň bude tento zásobník slúžiť ako podklad pre ďalšiu fázu realizácie PHRSR mesta Malacky, a to je výber projektov určených na financovanie z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, popr. iných externých zdrojov.

Monitorovanie a hodnotenie PHRSR mesta Malacky na roky 2022-2030

Mesto Malacky ako riadiaci orgán pre PHRSR mesta Malacky vykonáva hodnotenie v zmysle čl. 12 Zákona o podpore regionálneho rozvoja (Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov).

Systém monitorovania slúži pre účely hodnotenia implementácie PHRSR na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov plnenia priorít a cieľov stratégie. Využíva sa pri tom systém zadefinovaných ukazovateľov ku jednotlivým cieľom, ktoré majú určené cieľové hodnoty.

Hodnotenie je neoddeliteľnou súčasťou programového cyklu a slúži ako nástroj riadenia PHRSR a prostriedok na zvýšenie kvality, účinnosti a efektívnosti programu a slúži aj na posúdenie vplyvu a dopadov na dosahovanie cieľov PHRSR a nadradenej stratégie na regionálnej úrovni a na posilnenie politiky súdržnosti, európskej územnej spolupráce.

Ciele PHRSR mesta Malacky sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú súčasťou PHRSR mesta Malacky. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov Programu.

Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať minimálne raz za 3 roky. **Správu z hodnotenia PHRSR** predkladá mesto Malacky Mestskému zastupiteľstvu mesta Malacky najneskôr do 9 mesiacov po uplynutí príslušného monitorovacieho obdobia.

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR mesta Malacky a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je **Záverečná správa o hodnotení** PHRSR mesta Malacky. Monitorovacie obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzn. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím orgánom a končí 31.12.2030. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí mesto Malacky, ktoré ju do 9 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá Mestskému zastupiteľstvu mesta Malacky.

Kľúčové výzvy a problémy v jednotlivých sektorových politikách

V oblasti Udržateľná mobilita:

- znečistenie ovzdušia z dopravy najmä v centre mesta;
- nadmerné zaťaženie niektorých ciest (najmä I/2 v úseku Sasinkova, Ferdiša Kostku), najmä počas dopravnej špičky a neustále zvyšovanie intenzity dopravy, vysoký podiel tranzitnej dopravy;
- chýbajúce alternatívne napojenia na diaľnicu D2,
- chýbajúci cestný obchvat, vysoký počet kolíznych bodov v niektorých zónach mesta;
- nevyhovujúci technický stav ťažiskových ciest I., II. a III. triedy a mostov;
- absencia mimoúrovňových križovaní železnice s cestnými komunikáciami;
- nedostatočne rozvinutá sieť cyklistických trás aj v nadväznosti na cezhraničné prepojenia;

V oblasti Kvalitné udržateľné životné prostredie:

- vysoká produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa; vysoká miera skládkovania, končiaca životnosť skládok, nedostatočná miera separácie a zhodnocovania odpadov;
- rozvoj váženého odpadu v okolitých obciach okresu,
- plánované tabuľkové navyšovanie platieb za odpad v zmysle národnej legislatívy o odpadoch,
- častá zmena legislatívy týkajúca sa nakladania s odpadom (kuchynský odpad, textilný odpad, oleje, zálohovanie PET fliaš, výpočet pre triedený odpad a súvisiace finančné dopady),
- legislatívna požiadavka na dotriedňovaciu linku,
- neustále rastúce náklady spojené so skládkovaním odpadu,
- vysoká uhlíková stopa spôsobená skládkovaním odpadu,
- negatívne dôsledky klimatickej zmeny (ohrozenie územia prívalovými povodňami, vetrom, otepľovanie, sucha a prašnosť);
- problém s výskytom invazívnych rastlín (pajaseň, agát),
- vysoká energetická náročnosť budov (najmä vo vlastníctve samosprávy);
- nedostatočná podpora regionálnych výrobcov a producentov, klesajúci význam poľnohospodárstva.

V oblasti Moderné školstvo a šport:

- naplnená kapacita školských zariadení a absentujúce možnosti rozšírenia kapacít v existujúcich zariadeniach, povinná predškolská výchova detí,
- nedostatočná kapacita škôl (MŠ, ZŠ) v prípade očakávaného nárastu počtu obyvateľov;
- nedostatočná a nesystémová podpora špeciálnych pedagógov a školských asistentov zo strany štátu,
- rastúca potreba individuálneho prístupu k vzdelávaniu u žiakov,
- chýbajúca stredná odborná škola na území okresu Malacky, s negatívnym dopadom na štúdium športovcov,
- vysoký záujem o CVČ a voľnočasové aktivity,
- chýbajúce podmienky pre školský šport, športovanie detí,

- nedostatok a nevyhovujúca úroveň športovísk, vrátane školských a zariadení pre voľnočasové aktivity,
- vysoký počet žiakov na triedu,
- finančná náročnosť prenájmu ihrísk pre športové kluby,
- limitujúce možnosti rozvoja zámockého areálu pre športové aktivity (pamiatkovo chránená lokalita).

V oblasti Udržateľný turizmus a rozmanitá kultúra:

- modernizačný dlh kultúrnych inštitúcií,
- chýbajúca infraštruktúra pre kultúrno-kreatívny priemysel,
- zlý technický stav viacerých národných kultúrnych pamiatok, nedobudovaná infraštruktúra kaštieľa, a sakrálnych objektov (synagóga);
- nedostatočné zázemie pre múzeum, resp. galériu na území mesta,
- obmedzené možnosti koordinácie kultúrnych podujatí zo strany mesta,
- nedostatočne rozvinutý gastroturizmus;
- slabo rozvinutý potenciál tematických ciest;
- nízka miera spolupráce medzi aktérmi cestovného ruchu, nízka úroveň profesionalizácie a kvality služieb;
- chýba informačný a navigačný systém v meste,
- chýbajúce ubytovacie zariadenia pre turistov (napr. rodiny s deťmi),

V oblasti Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť:

- nepriaznivý demografický vývoj – starnutie obyvateľstva, rastúci počet ľudí v dôchodkovom veku, zvyšujúci sa priemerný vek;
- ukončenie urgentného príjmu v nemocnici v Malackách ku koncu roku 2022,
- veľký počet pacientov v niektorých ambulanciách,
- nadmerná byrokracia zaťažujúca zdravotnícky personál zo strany štátu a zdravotných poisťovní,
- nízke ekonomické ohodnotenie zdravotníckych výkonov zo strany zdravotných poisťovní nevytvárajúce adekvátne ekonomické podmienky na obnovu zdravotníckej infraštruktúry vrátane technického vybavenia,
- veľmi slabé finančné ohodnotenie zdravotníckeho personálu v porovnaní s okolitými krajinami (Rakúsko, Česká republika alebo Maďarsko),
- prepracovanosť lekárov vyhrtená aj pandémiou spojenou s COVID-19,
- chýbajúce špecializované ambulancie v zdravotníckom zariadení na území mesta a nedostatočný rozsah poskytovaných služieb;
- nedostatok ambulancií lekárov pre deti a dorast, resp. dospelých (minimálne 5 ambulancií/lekárov) a vysoký vek všeobecných lekárov a pediatrov;
- nedostatok zdravotníckeho personálu (a s ňou spojená aktuálna prepracovanosť personálu v nemocniciach), nedostatok lekárov prvého kontaktu a odborných lekárov;
- problém s dostupnosťou špecializovanej ambulantnej starostlivosti na území regiónu a dlhé čakacie lehoty na vyšetrenia v ambulanciách;

- očakávaná digitalizácia zdravotníctva, zdieľanie spoločného vybavenia a služieb,
- očakávané finančné prostriedky na budovanie kapacít ambulancií v rámci Plánu obnovy,
- nedostatočná osвета o zdravom životnom štýle a obezita u detí a mládeže.

V oblasti Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť:

- nepriaznivý demografický vývoj – starnutie obyvateľstva, rastúci počet ľudí v dôchodkovom veku, zvyšujúci sa priemerný vek;
- chýbajúce kapacity zariadení opatrovateľskej služby,
- chýbajúca pobytová služba pre seniorov,
- chýbajúce opatrovateľky a vysoký priemerný vek opatrovateľiek,
- nedostatočná kapacita podporovaného bývania,
- nedostatočná podpora vzniku a udržateľnosti komunitných sociálnych služieb a sociálnych služieb pre skupiny so špecializovanou starostlivosťou, s akcentom na sociálne služby poskytované terénnou a ambulantnou formou;
- nedostatok ľudských zdrojov pracujúcich v zariadeniach sociálnych služieb;
- limitované možnosti zamestnania ŽPZ;
- nedostatok cenovo dostupného bývania a nájomných bytov, ktorý pociťuje najmä početná skupina nízkopríjmových pracujúcich, vysokými životnými nákladmi (pracujúca chudoba) a zadlženosťou,
- nedostatočné podmienky pre deti a osoby s poruchou autistického spektra.

V oblasti Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov:

- nedostatočné kapacity špecifických objektov budov pre nekomerčné využitie (hasičská stanica, cintorín);
- požiadavky na rozvoj a rozširovanie informačno-komunikačných technológií a zabezpečenie digitálnej bezpečnosti;
- potreba zabezpečiť pokrytie siete 5G alebo ekvivalentných na aj na území mesta;
- nedostatočná infraštruktúra pre rozvoj elektromobility a iné formy ekologických typov dopravy na báze bezuhlíkových palív a problematiku budovanie novej infraštruktúry.

V oblasti Efektívne financovanie a komplexný rozvoj regiónu:

- nedostatok aktuálnych strategických a regulačných dokumentov;
- kapacitné podcenenie územnoplánovacích aktivít na úrovni okresných stavebných úradov;
- budovanie monofunkčných obytných suburbií bez potrebnej vybavenosti;
- nízka miera digitalizácie verejných služieb spojená s nesystematickým zbieraním dynamických dát a ich nedostatočnou otvorenosťou pre používanie ďalšími inštitúciami či obyvateľmi;
- nedostatočná miera participácie obyvateľov pri správe vecí verejných.

Prílohy:

1. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Malacky na roky 2022-2030
2. Akčný plán Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Malacky na roky 2022-2030
3. Vstupná správa Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Malacky na roky 2022-2030

1.3. Dôvodová správa:

Neuvádzame.

1.4. Iné náležitosti, ako napr. alternatívy a varianty riešenia, zdroje informácií:

Alternatívne riešenie neuvádzame.

Zhrnutie a návrh uznesenia

II. Návrh uznesenia

2.1. Návrh uznesenia predkladateľa:

Mestské zastupiteľstvo v Malackách

1) berie na vedomie

predložené zhrnutie materiálu Z116/2021 Návrh na schválenie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Malacky na roky 2022-2030,

2) schvaľuje

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Malacky na roky 2022-2030.